

Rain Man på de skrå brædder!

Hvem husker ikke Dustin Hoffmans formidable fremstilling af en hjælpeløs autist i filmen Rain Man? – Ja, ikke sandt? Og så er det lige, man tænker: Hvem tør dog kaste sig ud i et forsøg på at leve op til en sådan uovertruffen skuespillerpræstation? OK, det tør man altså på Folketeatret, men der er faktisk også et andet problem. Og det er, at der jo i filmen tale om en dannelsesrejse.

En dannelsesrejse, der udfolder sig både i tid og rum, fordi den går tværs over USA i en gammel Buick Cabriolet. Men samtidig er der tale om en mental rejse tilbage til barndommens land. Hvordan kan en så kompliceret tur nu lade sig realisere på de skrå brædder i Teatersalen i Nr. Nissum? Lad det være sagt med det samme: Det kunne faktisk godt lade sig gøre. Og hvem i teatersalen sad vel og tænkte nærmere over, at de to brødre i virkeligheden foretager et gigantisk trip tværs over USA i løbet af denne forestilling.

Hele handlingen skal ikke repeteres her, men i al korthed: Den benhårde og hensynsløse forretningsmand, Charlie Babbitt, finder ved faderens død ud af, at denne har testamenteret hele sin enorme formue til en autistisk bror, som han ikke anede eksistensen af. Han finder ham på et plejehjem, kidnapper ham med en lidt tåget forestilling om, at han i det mindste kan få fat i sin halvdel af arven.

Flugten varer en uge, og i den uge sker der ting og sager mellem de to brødre. Den helt igennem egoistiske og følelseskolde Charlie bliver på det nærmeste tvangsindlagt til at tænke på andre end sig selv. Den syge autistiske bror, Raymond, skal have planlagt sin dag, punkt for punkt, og kan ikke tåle nogen form for uregelmæssigheder. Det får Charlie at mærke, for Raymond går amok over det mindste, f.eks., hvis de skal ud og flyve. Derfor bliver han tvunget til at gennemkrydse hele kontinentet i en gammel bil.

De to altdominerende hovedroller udgøres selvsagt af dette par. Men hvem er egentlig hovedpersonen? Tja, den, man først og fremmest lægger mærke til, er vel den mildt sagt abnorme autistiske bror og hans besynderlige, men hyppigt også dybt komiske adfærd. Det er en ønskerolle, og den er svær. Henrik Birch kommer godt fra det, og hans rædselsudbrud virker både skræmmende og dybt troværdige. Samtidig er det dygtigt, at han formår at lægge solid afstand til Dustin Hoffmans fremstilling af figuren.

Det siges i programmet, at han ikke udvikler sig ved mødet med denne selviske bror. Det turde vel være noget af en tilsnigelse. I de mange år, Raymond har været på institution, har ingen fået lov til at røre ved ham. Men Charlie lærer ham at danse. Hans kæreste, Susan, sikkert og varmt spillet af Julie Agnete Vang, danser også med ham og giver ham oven i købet et kys. – Er det ikke en udvikling, der vil noget? Husk: Det er en autist, vi her taler om, og sandheden er jo, at han til slut helt tydeligt viser følelser ovre for den nyfundne bror. Også det er noget af en sensation.

Rolf Hansen har det egentlig heller ikke helt let i rollen som den barnligt, benhårde og egocentriske Charlie. For han skal jo i løbet af få timer vise en udvikling frem til voksen følsomhed, kærlighed og nærvær, fordi han totalt overrumples af mødet med denne ukendte og hjælpeløse storebror. I starten af forestillingen kunne man godt savne lidt eksplosionsagtig og farlig aggressivitet i hans

spil, fordi han jo er presset til det yderste og på randen af en fallit. Men han spiller sig op og er meget stærk i sit voldsomme udbrud over en bagatelagtig diskussion om et par underbukser.

Scenografien stod Dorthe Skøtt Bébe for, og den var da effektiv, men virkede egentlig lidt kedelig og fantasiforladt med alle disse skydedøre, der skulle skabe nye rum i løbet af forestillingen. Rum, hvor man bare havde opstillet et par stole, eller en kamin eller en seng, som fik hele sceneriet til at virke lige lovlig koldt og spartansk.

Sluttelig skal nævnes både Niels Weyde som dr. Breuner, Henrik Petersen som Mr. Mooney m.v. samt Anne Karina Nikolajsen som Lucy, Sally Dibbs og Iris. Alle formåede de at skabe en smuk og effektiv ramme omkring de to altdominerende hovedroller via sikker skuespilkunst, der fortjent bar denne forestilling frem til stor succes og varm applaus fra et stort og tilfreds publikum i Nr. Nissum Seminariums Festsal.

Sten Abrahams.